

Test voor het meten van het
sportieve klimaat in de school

Quick Scan **J**-score
voor scholen

Colofon

Uitgave: Stichting Jeugd in Beweging, Arnhem
Auteurs: Paul Duijvestijn (Assist, IJsselstein)
Chris Mooij (SLO, Instituut voor Leerplan Ontwikkeling)
m.m.v. Dic Houthoff (SLO)
Redactie: Paul Duijvestijn (Assist, IJsselstein)
Vormgeving: Troost Communicatie, Utrecht
Druk:

Copyright © 2001 Stichting Jeugd in Beweging, Arnhem

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

J-SCORE INSTRUCTIE

Deze quick scan 'meet' het sportieve klimaat in de school. Het is een vragenlijst om de *jeugdgerichtheid* van het bewegingsonderwijs te bepalen. Vandaar dus de term J-score. Een score die iets zegt over de aantrekkelijkheid van zowel de 'gymlessen' als de sportkeuzeactiviteiten op school.

De test kun je invullen met de vaksectie LO en/of de schoolsportcommissie. Het helpt dan om het sportieve klimaat van de school als het ware door een 'jeugdbril' te bekijken. Maar nog leuker is het natuurlijk om de lijst ook in te laten vullen door enkele leerlingen. Het is namelijk heel goed mogelijk dat zij op sommige punten heel anders tegen het sportaanbod van de school aankijken.

Wanneer zowel leraren als leerlingen de test invullen, kunnen de antwoorden van beide groepen achteraf met elkaar worden vergeleken. Een andere mogelijkheid: vul de vragenlijst in met enkele leerlingen en leraren samen. Dat kan boeiende en nuttige discussies opleveren! Vooral de punten waarover verschillende ideeën bestaan, zijn van belang. Door hierover met elkaar te praten, kan samen worden bepaald waar en hoe J-voortgang is te boeken.

De quick scan J-score bestaat uit 40 uitspraken, verdeeld over vier categorieën. Op een schaal van 1 t/m 5 kun je per uitspraak aangeven in hoeverre die van toepassing is op jullie school. Dat kan heel eenvoudig door het antwoord van je keuze te omcirkelen. Aan het eind van de test volgt de uitslag (de J-score). Succes!

A. OVER DE SPORTIEVE CULTUUR VAN DE SCHOOL

	nee / helemaal niet waar	grotendeels niet waar	n.v.t. / een beetje waar	grotendeels waar	ja / helemaal waar
1. Qua sportaanbod doet de school niet onder voor andere scholen	1	2	3	4	5
2. Er worden veel sportactiviteiten georganiseerd op school	1	2	3	4	5
3. Iedereen kan meedoen aan de sportactiviteiten	1	2	3	4	5
4. Het sportaanbod staat duidelijk vermeld in de schoolgids	1	2	3	4	5
5. Er zijn voorzieningen om ook in pauzes e.d. te sporten (zoals baskets op het schoolplein of tafeltennistafels in de schoolkantine)	1	2	3	4	5
6. Leerlingen worden betrokken bij de keuze van die voorzieningen	1	2	3	4	5
7. Lichamelijke Opvoeding (LO) wordt gezien als een volwaardig vak op deze school	1	2	3	4	5
8. Docenten LO houden rekening met de mening en ideeën van leerlingen	1	2	3	4	5
9. Leerlingen worden betrokken bij de keuze voor (naschoolse) sportactiviteiten	1	2	3	4	5
10. Er is goed contact tussen leerlingen en docenten LO	1	2	3	4	5

A. TOTAAL AANTAL PUNTEN

B. OVER DE ORGANISATIE EN STRUCTUUR

	nee / helemaal niet waar	grotendeels niet waar	n.v.t. / een beetje waar	grotendeels waar	ja / helemaal waar
1. De school beschikt over een schoolsportcommissie of sportraad	1	2	3	4	5
2. Er zitten ook jongeren in de schoolsportcommissie of sportraad	1	2	3	4	5
3. De mening van jonge commissieleden telt net zo zwaar als die van oudere	1	2	3	4	5
4. Leerlingen helpen mee met de organisatie en begeleiding van sportactiviteiten	1	2	3	4	5
5. Docenten (LO) praten ook <i>met</i> leerlingen over het sportaanbod op school	1	2	3	4	5
6. Leerlingen hebben de kans mee te beslissen over het sportaanbod op school	1	2	3	4	5
7. Leerlingen weten precies bij wie ze terecht kunnen voor welke sportvraag	1	2	3	4	5
8. Voor de beoordeling van leerlingen voor het vak LO bestaan duidelijke criteria	1	2	3	4	5
9. Van welk van de docenten LO je les hebt maakt niet zo veel uit	1	2	3	4	5
10. Docenten LO hebben regelmatig onderling overleg	1	2	3	4	5

B. TOTAAL AANTAL PUNTEN

C. OVER DE LESSEN LICHAMELIJKE OPVOEDING (LO)

	nee / helemaal niet waar	grotendeels niet waar	n.v.t. / een beetje waar	grotendeels waar	ja / helemaal waar
1. Leerlingen gaan met plezier naar de 'gymlessen' toe	1	2	3	4	5
2. De lessen LO zijn net zo leuk voor de goede als voor de minder goede sporters	1	2	3	4	5
3. Er wordt weinig gespibeld in de les LO	1	2	3	4	5
4. Tijdens de lessen LO leer je ook echt nieuwe dingen	1	2	3	4	5
5. Leerlingen kunnen regelmatig kiezen voor onderdelen die ze zelf leuk vinden	1	2	3	4	5
6. In de 'gymlessen' is er ook regelmatig aandacht voor 'sport regelen' (als trainer, als scheidsrechter, als begeleider etc.)	1	2	3	4	5
7. Leerlingen met ervaring in een specifieke tak van sport worden ingeschakeld als hun sport aan bod komt	1	2	3	4	5
8. Er wordt meer nadruk gelegd op (spel)plezier dan op winnen	1	2	3	4	5
9. Leerlingen wordt regelmatig gevraagd naar hun mening over de lessen LO	1	2	3	4	5
10. De docenten LO staan open voor wensen en ideeën van leerlingen	1	2	3	4	5

C. TOTAAL AANTAL PUNTEN

D. OVER DE SPORTKEUZEACTIVITEITEN

	nee / helemaal niet waar	grotendeels niet waar	n.v.t. / een beetje waar	grotendeels waar	ja / helemaal waar
1. Naast de reguliere 'gymlessen' is er een gevarieerd (naschools) sportaanbod	1	2	3	4	5
2. Sommige sportkeuzeactiviteiten vinden plaats buiten de school, bijvoorbeeld bij sportverenigingen in de buurt	1	2	3	4	5
3. In het sportkeuzeaanbod zit voor ieder wel wat wils (voor jongens en meisjes, voor de onderbouw en bovenbouw, voor goede en minder goede sporters, etc.)	1	2	3	4	5
4. De meeste sportkeuzeactiviteiten worden goed bezocht	1	2	3	4	5
5. De kosten om mee te doen aan de sportkeuzeactiviteiten zijn voor niemand te hoog	1	2	3	4	5
6. Ook jongeren die niet al lid zijn van een sportclub nemen deel aan de sportactiviteiten	1	2	3	4	5
7. Aan de deelnemers wordt regelmatig gevraagd wat zij van de georganiseerde sportactiviteiten vonden (evaluatie)	1	2	3	4	5
8. Leerlingen, die zelf ideeën hebben voor sportactiviteiten, krijgen alle ruimte	1	2	3	4	5
9. Aan het leren kiezen van een sport die bij je past wordt voldoende aandacht besteed	1	2	3	4	5
10. Leerlingen helpen mee bij de organisatie en uitvoering van schoolsportactiviteiten	1	2	3	4	5

D. TOTAAL AANTAL PUNTEN

RESULTAAT **J**-SCORE

Neem de totalen van de vier categorieën over in de tabel hieronder. Tel de totalen vervolgens bij elkaar op om de J-score van de school te bepalen:

	punten
A. De sportieve cultuur van de school	
B. Organisatie en structuur	
C. De lessen Lichamelijke Opvoeding (LO)	
D. Het (naschoolse) sportaanbod	
J-score	

Uiteraard geldt: hoe hoger de J-score hoe sportiever en jeugdgerichter de school. Op de J-meter hieronder valt af te lezen hoe je de behaalde J-score kunt interpreteren.

		J-hel ←—————→ J-paradijs																
		40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150	160	170	180	190	200
<i>Volgens jongeren</i>		Sportief 'dufste school'	Sportief 'duffere school'			Sportief 'duffe school'			Sportief 'vette school'			Sportief 'vettere school'			Sportief 'vetste school'			
<i>Typering school</i>		Leerlingen? Lastpakken! Ze willen niks, kunnen niks. Laat ze hun mond houden...	Leerlingen? Je regelt allerlei sportactiviteiten voor ze, maar de animo valt eigenlijk altijd tegen...			Leerlingen? Ze kunnen meedoen aan sportkeuze-activiteiten en schooltoernooien. Wat willen ze nog meer?			Leerlingen? Tuurlijk. Het door ons bedachte sportkeuzeprogramma is leuk en leerzaam tegelijk...			Leerlingen? Graag! Ze weten zelf het beste wat ze willen. Bovendien kunnen ze vaak meer dan je denkt...			Leerlingen? Kanjers! De school is niet alleen voor maar ook van hen. Benut hun specifieke kwaliteiten...			

VAN **J**-SCORE NAAR **J**-VERBETERPUNTEN

Een hoge J-score is natuurlijk mooi meegenomen, maar belangrijker is dat je ook iets met de uitslag van de test doet! Daarvoor biedt de lijst voldoende mogelijkheden. De 40 stellingen kun je namelijk stuk voor stuk zien als afzonderlijke ideeën om bepaalde J-zaken anders aan te pakken. Het zijn, anders gezegd, mogelijke J-verbeterpunten.

Vul in het onderstaande schema twee J-verbeterpunten in per categorie. Discussieer vervolgens over de vraag van welk punt de school als eerste werk moet maken. Dit uiteraard in overleg met de leerlingen. Want, zoveel zal duidelijk zijn, jongeren weten het beste wat jongeren willen!

	Verbeterpunten = actiepunten	Prioriteit (1 t/m 8)
A. De sportieve cultuur van de school		
B. De organisatie en structuur		
C. De lessen Lichamelijke Opvoeding		
D. De sportkeuze-activiteiten		